Lietas Nr. 11221106421
KA06-0038-26/5
ECLI:LV:ZAT:2026:0113.11221106421.6.S

Zemgales apgabaltiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2026. gada 13. janvārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese referente Ilze Vanaga, tiesneši Elmārs Lenšs un Inga Putra,

rakstveida procesā apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods /, apsūdzībā saistībā ar aizstāvja zvērināta advokāta Normunda Reča apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2023. gada 27. oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2023. gada 27. oktobra spriedumu:

/Persona A/atzīts par vainīgu Krimināllikuma 260. panta 1.[1] daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 50 stundām.

/Persona A/atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.[1] panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 150 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu, daļēji saskaitot sodus, noteikts galīgais sods – sabiedriskais darbs uz 160 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Ar spriedumu izlemta rīcība ar elektroniskajiem pierādījumiem.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts par tālāk norādīto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

[2.1] /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka, vadot transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi.

Noziedzīgs nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

2021. gada 15. decembrī ap plkst. 17.05 /Persona A/ vadīja /Pilsēta/ maršruta Nr. /numurs/ autobusu/transportlīdzekli/*Transportlīdzeklis A/*,ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, /Noziedzīga nodarījuma vieta/.

Tad, tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, /Persona A/ bija neuzmanīgs, pārkāpa Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmās daļas, 19. panta trešās daļas, Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 “Ceļu satiksmes noteikumi” 25.3. punkta, 57. punkta, 145. punkta prasības, neievēroja un neizpildīja šīs prasības, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamas situācijas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus, nedarīja visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, nepārliecinājās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai neradīs traucējumu citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, nedodot ceļu uzbrauca gājējiem /Persona B/ (turpmāk- /Persona B/) un /Persona C/ (turpmāk – /Persona C/), kuri šķērsoja /Ielas nosaukums/ brauktuvi pa neregulējamo gājēju pāreju no labās puses uz kreiso, attiecībā pret autobusa braukšanas virzienu.

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanas un uzbraukšanas gājējiem rezultātā /Persona A/ nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus /Persona B/, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas, proti, labā elkoņa kaula elkoņa izauguma šķembainu lūzumu ar dislokāciju un asinsizplūdumu zemādas audos, labā kaunuma kaula abu zaru lūzumu ar pāreju uz iegurņa locītavas bedri.

Pirmās instances tiesa atzina, ka ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 260. panta $1.^1$ daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2.2] Turklāt /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka, atstāja ceļu satiksmes negadījuma vietu, pārkāpjot noteikto kārtību, būdams tāda ceļu satiksmes negadījuma izraisītājs, kura rezultātā cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi.

Noziedzīgs nodarījums izdarīts šādos apstākļos.

2021. gada 15. decembrī ap plkst. 17.05 /Persona A/ vadīja /Pilsēta/ maršruta Nr. /numurs/ autobusu/transportlīdzekli*/Transportlīdzeklis A/*, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ /Noziedzīga nodarījuma vieta/.

Tad, tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, /Persona A/ bija neuzmanīgs, pārkāpa Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmās daļas, 19. panta trešās daļas, CSN 25.3. punkta, 57. punkta, 145. punkta prasības, neievēroja un neizpildīja šīs prasības, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamas situācijas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus, nedarīja visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, nepārliecinājās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai neradīs traucējumu citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, nedodot ceļu uzbrauca gājējiem /Persona B/ un /Persona C/, kuri šķērsoja /Ielas nosaukums/ brauktuvi pa neregulējamo gājēju pāreju no labās puses uz kreiso, attiecībā pret autobusa braukšanas virzienu.

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanas un uzbraukšanas gājējiem rezultātā /Persona A/ nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus /Persona B/, proti, iestājās Krimināllikuma 260. panta $1.^1$ daļā paredzētās sekas.

Pēc ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanas /Persona A/ nepalika negadījuma vietā, neizsauca neatliekamo medicīnisko palīdzību, nedarīja visu iespējamo, lai negadījuma vietā saglabātu notikuma pēdas, par ceļu satiksmes negadījumu nepaziņoja policijai, tādējādi pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 39.1. punkta, 39.2. punkta., 39.3. punkta, 39.4. punkta prasības.

Pirmās instances tiesa atzina, ka ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma $262.^1$ panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētā /Persona A/ aizstāvis zvērināts advokāts N. Rečs, lūdzot atcelt pirmās instances tiesas spriedumu, apstiprināt starp cietušā /Persona B/ pārstāvi un apsūdzēto /Persona A/ 2023. gada 27. augustā noslēgto izlīgumu un izbeigt kriminālprocesu /Persona A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 260. panta $l.^1$ daļas, savukārt apsūdzībā pēc Krimināllikuma $262.^1$ otrās daļas apsūdzēto attaisnot. Aizstāvis uzskata, ka, taisot notiesājošu spriedumu, pirmās instances tiesa izdarījusi nepareizus secinājumus, kuri bija par pamatu notiesājošam spriedumam.

[4] Ar Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 22. maija lēmumu, iztiesājot lietu saistībā ar apsūdzētā /Persona A/ aizstāvja zvērināta advokāta N. Reča apelācijas sūdzību, Zemgales rajona tiesas 2023. gada 27. oktobra spriedums atstāts negrozīts.

[5] Par Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 22. maija lēmumu apsūdzētā aizstāvis zvērināts advokāts N. Rečs iesniedzis kasācijas sūdzību, lūdzot atcelt tiesas lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[6] Ar Senāta 2025. gada 30. jūnija lēmumu atcelts Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 22. maija lēmums daļā par /Persona A/ noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – pēc Krimināllikuma

262.[1] panta otrās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu. Atceltajā daļā lietu nosūtot jaunai izskatīšanai Zemgales apgabaltiesā. Pārējā daļā Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 22. maija lēmums atstāts negrozīts.

[7] Rietumzemgales prokuratūras prokurors Ilvars Kunigs iesniedza viedokli, norādot, ka noraidījums tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim nav, kā arī neiebilst krimināllietas iztiesāšanai rakstveida procesā.

Uzskata, ka spriedumā daļā par /Persona A/ noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – pēc Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas ir piemērojama Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas redakcija, kas bija spēkā noziedzīga nodarījumā izdarīšanas laikā (*likuma redakcijā līdz 2022. gada 24. novembrim)*.

Sniedzot papildu viedokli, Rietumzemgales prokuratūras prokurore Daiga Vāciete uzskata, ka /Persona A/ piemērojams papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 2 gadiem.

[8] Ar Zemgales apgabaltiesas tiesneses 2025. gada 8. jūlija lēmumu krimināllieta noteikta iztiesāšanai rakstveida procesā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 559. panta 4.[1] daļu. Līdz lietas iztiesāšanai no lietas dalībniekiem nav saņemti iebildumi lietas iztiesāšanai rakstveida procesā un apelācijas instances tiesa nekonstatē pamatu lietas iztiesāšanas formas grozīšanai uz mutvārdu procesu.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi krimināllietas materiālus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā un Senāta 2025. gada 25. jūnija lēmumā norādītos argumentus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Zemgales rajona tiesas 2023. gada 27. oktobra spriedums atceļams daļā par /Persona A/ noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – pēc Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas un galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu.

[10] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /Persona A/ noteikto papildsodu − transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – pēc Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas un saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu nevar atzīt par tiesisku un pamatotu.

Krimināllikuma 46. pants paredz soda noteikšanas vispārīgos principus. Atbilstoši minētā panta pirmajai daļai, sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus. Panta otrā daļa paredz, ka nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Savukārt, atbilstoši minētā panta trešajai daļai, nosakot soda mēru ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa noteic, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Savukārt šā panta trešā daļa noteic, ka likumam, kas atzīst nodarījumu par sodāmu, pastiprina sodu vai ir citādi nelabvēlīgs personai, atpakaļejoša spēka nav.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.[1] panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 150 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka /Persona A/ piemērojams Krimināllikuma 262.[1]panta otrajā daļā noteiktais obligātais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana –, pietuvinot tā laika minimālajai papildsoda robežai. No pirmās instances tiesas sprieduma konstatējams, ka tiesa noteikusi apsūdzētajam /Persona A/ papildsodu, ievērojot Krimināllikuma 262.[·1] panta otrās daļas redakciju, kas bija spēkā nevis noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, bet sprieduma taisīšanas brīdī, un kura noteica, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņem uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem.

Apsūdzētais /Persona A/ Krimināllikuma 262.[1] panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarījis 2021. gada 15. decembrī. Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas sankcija *(likuma redakcijā līdz 2022. gada 24. novembrim)* paredzēja sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu,

vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem.

Krimināllikuma 44. panta otrās daļas pirmais teikums noteica, ka tiesību ierobežošana ir papildsods, ko piespriež tiesa vai, sastādot priekšrakstu par sodu, nosaka prokurors uz laiku no viena gada līdz pieciem gadiem, atņemot šā likuma sevišķās daļas attiecīgajā pantā minētās tiesības vai nosakot aizliegumu. Ievērojot noziedzīgā nodarījuma veidu un raksturu, šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos personai var ierobežot tiesības arī uz ilgāku laiku, bet ne ilgāku par desmit gadiem.

No minētās tiesību normas izriet, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas minimālā robeža bija noteikta viens gads, savukārt maksimālā – septiņi gadi. Tādējādi Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas redakcija, kas bija spēkā noziedzīga nodarījumā izdarīšanas laikā, ir personai labvēlīgāka.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti piemērojusi Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas redakciju, kas bija spēkā pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas brīdī.

Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa, nosakot spriedumā daļā par apsūdzētajam /Persona A/ noteikto papildsodu pēc Krimināllikumam 262.[1] panta otrās daļas, pieļāvusi Krimināllikuma 5. panta pirmās un trešās daļas pārkāpumu, kas atzīstams par Krimināllikuma pārkāpumu Kriminālprocesa likuma 574. panta 1. punkta izpratnē.

[11] Nosakot apsūdzētajam /Persona A/ papildsodu pēc Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas, apelācijas instances tiesa ņem vērā Senāta judikatūru, ka tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi. Tiesai nav pienākums ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamos labvēlīgos likuma nosacījumus (*Senāta 2018. gada 19. jūnija lēmums lietā Nr. SKK- J- 348/2018*).

Nosakot sodu, jāņem vērā soda individualizācijas princips.

[11.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu /Persona A/ izdarīja smagu noziegumu.

Pirmās instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47., 48. pantu atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.[1] panta otrajā daļā, nekonstatē, tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

[11.2] Vērtējot apsūdzētā /Persona A/ personību, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka viņš ieguvis vidējo speciālo izglītību, strādā algotu darbu /Nosaukums A/, apgādībā personas nav, pensionārs, invaliditātes nav, agrāk netiesāts.

Citas jaunas raksturojošas ziņas par apsūdzētā personību apelācijas instances tiesā nav saņemtas.

[12] Apelācijas instances tiesa, ņemot vērā Senāta 2025. gada 30. jūnija lēmumā norādīto, konstatē, ka apsūdzētajam /Persona A/ /Persona A/ noteiktais pamatsods pēc Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas – sabiedriskais darbs uz 150 stundām – ir pamatots un strīds par tā piemērošanu nevar pastāvēt.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka /Persona A/ nosakāms Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas sankcijā paredzētais obligātais papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana, nosakot to atbilstoši Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas sankcijai, kas bija spēkā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma gadījuma raksturu, apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētajam /Persona A/ transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana nosakāma, pietuvinot to minimālajai papildsoda robežai.

Galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, ar mērķi veicināt apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563. panta 1.[1] daļas 2. punktu, Zemgales apgabaltiesa

nosprieda

atcelt Zemgales rajona tiesas 2023. gada 27. oktobra spriedumu daļā par /Persona A/ noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – pēc Krimināllikuma 262.[1] panta otrās daļas un saskaņā ar

Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu noteikto galīgo sodu.

/Persona A/ par Krimināllikuma 262.[1] panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodīt ar sabiedrisko darbu uz 150 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu, daļēji saskaitot noteiktos sodus, galīgo sodu /Persona A/ noteikt – sabiedrisko darbu uz 160 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Zemgales apgabaltiesā.

Nolēmums pieejams 2026. gada 14. janvārī.

Tiesnese I. Vanaga

Tiesnesis E. Lenšs

Tiesnese I. Putra